

فرم برنامه درسی (Course Plan)

دانشکده پرستاری و مامایی حضرت فاطمه (س)

نام درس : نظریه ها و مفاهیم پیشرفته پرستاری نوزادان	تعداد واحد : ۲
مقطع : کارشناسی ارشد پرستاری ویژه نوزادان	مدت زمان ارائه درس : نیمسال اول سال تحصیلی
پیش نیاز : ندارد	
بازنگری : خانم دکتر سلطانیان	سال ۱۳۹۹

عناوین کلی این درس شامل موارد زیر می باشد :

۱. آشنا شدن با فرآیند پرستاری و نظریه های زیر ساز آن نسبت به خانواده
۲. آشنا شدن با نظریه عمومی سیستم ها، نظریه نیازهای اساسی بشر ، نیاز مادر (بچه دار شدن)
۳. آشنا شدن با مفاهیم خانواده محور- حمایت روانی- اجتماعی و مراقبت ها
۴. آشنا شدن با مفاهیم جامعه و نقش پرستار
۵. آشنا شدن با نقش پرستاری در تأمین ، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه و خانواده
۶. آشنا شدن با نظریه پرداری در پرستاری، تکوین الگوهای پنداشتی و معرفی الگوهای اصلی (نظریه بحران در حاملگی)
۷. آشنا شدن با مفاهیم سلامت روان ، واکنش های طبیعی و الگوهای سازشی (سازگاری با بچه دار شدن)
۸. آشنا شدن با مفاهیم فرزند پروری تولد نوزاد ، وظایف پدری و خانواده
۹. آشنا شدن با مفاهیم روانشناختی نوزاد و خانواده، پیوستگی و وابستگی
۱۰. آشنا شدن با مفاهیم ریتم های بیولوژیکی ، خواب در نوزادان
۱۱. آشنا شدن با مفاهیم درد و لمس (تماس چشمی و پوستی با نوزاد)
۱۲. آشنا شدن با مفاهیم مرگ و داغ دیدگی
۱۳. آشنا شدن با مفاهیم تصویر ذهنی انسان از جشم خویش، محدوده قلمرو انسان (فردپنداری)
۱۴. آشنا شدن با مفاهیم رشد و تکامل دوران نوزادی
۱۵. آشنا شدن با مفاهیم محرومیت از ادراکات حسی و دریافت بیش از حد آن در نوزاد
۱۶. آشنا شدن با مفاهیم مراقبت تسکینی و بازتوانی (نوزاد، مادر و بارداری)

۱-هدف کلی: آشنا شدن با فرآیند پرستاری و نظریه های زیر ساز آن نسبت به خانواده

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- نظریه های پرستاری را با یکدیگر مقایسه کند.
- بر اساس Case ارائه داده شده فرآیند پرستاری مناسب بنویسد.

۲-هدف کلی: آشنا شدن با نظریه عمومی سیستم ها، نظریه نیازهای اساسی بشر ، نیاز مادر (بچه دار شدن)

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- سیستم و اجزاء آنرا تعریف کند
- اجزاء تشکیل کننده یک سیستم باز را نام ببرد
- سیستم باز و بسته را با یکدیگر مقایسه نماید
- کاربرد سیستم را در پرستاری بالینی توضیح دهد
- کاربرد سیستم را در آموزش پرستاری توضیح دهد
- تئوری مازلو را تعریف نماید
- اجزاء هرم مازلو را نام ببرد
- سطوح تئوری مازلو را توضیح دهد
- ارتباط سطوح مختلف تئوری مازلو را با ذکر یک مثال بیان نماید

۳-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم خانواده محور- حمایت روانی- اجتماعی و مراقبت ها

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- خانواده را تعریف نماید
- وظایف هشت گانه خانواده از دید Miller , Duvall را شرح دهد
- نحوه برقراری نظم و قانون در خانواده را بنویسد
- مراحل چرخه زندگی خانوادگی براساس خانواده های هسته ای را فقط ذکر نماید
- وظیفه مشخص زوجین را ذکر نماید
- معیارهای انتخاب همسر را ذکر نماید
- رشد اخلاقی از دیدگاه کلبرگ را بنویسد
- عوامل تأثیر گذار بر روابط خانوادگی را شرح دهد
- وظایف خانواده در مراحل مختلف چرخه زندگی را بنویسد

۴-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم جامعه و نقش پرستار

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- جامعه را تعریف کند.
- پرستار بهداشت جامعه را توضیح دهند.
- تفاوت پرستار بالینی با پرستار جامعه را لیست کنند. (۵ مورد)
- تاریخچه ی پرستاری بهداشت جامعه را بیان کنند.
- ابعاد جامعه را توضیح دهند.
- انواع جامعه را ذکر کنند
- نقش پرستاران ارائه خدمات به جامعه را بیان کنند.

- سطوح پیشگیری در زمینه‌ی ارتقاء بهداشت جامعه را ذکر کنند.
- مراحل تشخیص پرستاری از مشکلات موجود در جامعه را با ذکر مثال بنویسید.
- مباحث مربوط به بهداشت برای همه تا سال ۲۰۱۰ و نقش پرستاران در ارتقاء آن‌ها را ذکر کنند

۵-هدف کلی: آشنا شدن با نقش پرستاری در تأمین ، حفظ و ارتقاء سلامت جامعه و خانواده

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- خانواده به عنوان رکن اصلی جامعه را تعریف کند.
- انواع خانواده را ذکر کند.
- تأثیرات خانواده بر اجتماع بر خانواده را با ذکر مثال توضیح دهد.
- بررسی خانواده از جنبه‌های مختلف را لیست کند(جسمی ، اولویت‌ها، توسعه تندرستی)
- پرستار بالینی را با پرستار خانواده مقایسه کند.
- اصول بازدید از منازل و دستورات ایمنی مربوط به آنرا ذکر کند.
- مراحل تکامل در خانواده را با یکدیگر مقایسه کند (شیرخواری-نوپایی- قبل از مدرسه- مدرسه- نوجوانی- جوانی- میانسالی- پیری)
- مراحل قرآیند پرستاری خانواده محور را با ذکر مثال بحث کند.

۶-هدف کلی: آشنا شدن با نظریه پرداری در پرستاری، تکوین الگوهای پنداشتی و معرفی الگوهای اصلی (نظریه بحران در حاملگی)

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- اثرات حاملگی به عنوان بک بحران بر خانواده را بنویسد.
- تعریف illness در خانواده بر اساس نظریه نیومن را شرح دهد.
- بر اساس نظریه نیومن واکنش احتمالی خانواده به استرسورها و عوامل تأثیر گذار را ذکر نماید.
- برای یک خانواده دارای نوزاد پرمچور بر اساس نظریه نیومن فرآیند پرستاری بنویسد.

۷-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم سلامت روان ، واکنش‌های طبیعی و الگوهای سازشی (سازگاری با بچه دار شدن)

❖ اهداف اختصاصی

دانشجو باید بتواند:

- اصول سلامت روان را شرح دهد.
- سطوح مختلف پیشگیری را مورد بحث قرار دهد.
- سلامت روان را تعریف نماید.
- الگوهای سازگاری را شرح دهد.
- راهکارهای مناسبی جهت پذیرش نقش مادری را آموزش دهد.
- واکنش‌های طبیعی و غیر طبیعی به بارداری را تشخیص دهد.

۸-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم فرزند پروری تولد نوزاد ، وظایف پدری و خانواده

❖ اهداف اختصاصی :دانشجو باید بتواند:

- تمایز بین نگرش فرزند پروری و عمل فرزند پروری را بداند.
- اهمیت آموزش فرزند پروری را شرح دهد.
- محورهای آموزشی در جلسه های آموزشی فرزند پروری را لیست نماید.
- شیوه های فرزند پروری مقتدرانه و مستبدانه را مقایسه نماید.
- ویژگی والدین مستبد را بنویسد.
- تکنیک های فرزند پروری مثبت را برای والدین تجزیه و تحلیل کند.
- نظریه های روانشناختی در رابطه با نقش پدر و مادر و وظایف اجتماعی آنان را شرح دهد.
- نقش های پدر در رابطه با فرزندان را توصیف و مورد بحث قرار دهد.

۹-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم روانشناختی نوزاد و خانواده، پیوستگی و وابستگی

❖ اهداف اختصاصی :دانشجو باید بتواند:

- دل بستگی و وابستگی را شرح دهد.
- راهکارهای ارتقاء دل بستگی بین مادر و نوزاد را توضیح دهد.
- دو روش هم اتاقی مادر و نوزاد و نرسری نوزادان را در کیفیت دل بستگی با یکدیگر مقایسه کند.
- مراحل دل بستگی را با یکدیگر مقایسه کند.
- انواع دل بستگی را تشخیص دهد.
- تفاوت دل بستگی را با توجه به نوع فرهنگ توضیح دهد.
- عوامل مؤثر بر ایمنی دل بستگی را با یکدیگر مقایسه کند.
- کیفیت مراقبت از نوزادان در ایجاد انواع دل بستگی توضیح دهد.

۱۰-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم ریتم های بیولوژیکی ، خواب در نوزادان

❖ اهداف اختصاصی :دانشجو باید بتواند:

- فیزیولوژی خواب و تغییرات الکتریکی بدن در حین خواب را شرح دهد
- انواع ریتم های بیولوژیکی بدن را نام ببرد
- مراحل مختلف خواب در مرحله Non Rem را بنویسد
- علائم فیزیولوژی بدن در حین خواب در مراحل مختلف خواب را بنویسد
- الگوی خواب در دوران نوزادی و مراقبت های لازم را توضیح دهد
- فاکتورهای مؤثر در الگوی خواب کودکان را نام ببرد
- انواع اختلالات خواب را بنویسد
- مراقبت پرستاری در سندرم های بی قرار را شرح دهد
- عوامل ایجاد آپنه تنفسی در کودکان و نوزادان را ذکر نماید

۱۱-هدف کلی:آشنا شدن با مفاهیم درد و لمس (تماس چشمی و پوستی با نوزاد)

❖ اهداف اختصاصی :دانشجو باید بتواند:

- مفهوم درد را بیان کند
- مفهوم لمس را تعریف کند.
- تأثیرات تماس چشمی بر نوزاد را ذکر کند.
- اثرات مراقبت به روش کانگورویی را بر نوزاد بنویسد.

۱۲-هدف کلی:آشنا شدن با مفاهیم مرگ و داغ دیدگی

❖ اهداف اختصاصی :دانشجو باید بتواند:

- تعریف مرگ طبق کمیته اخلاق و مطالعه مرگ را شرح دهد
- علائم قریب الوقوع و نزدیک به مرگ را بنویسد
- مراحل انتظار مرگ کودک را ذکر کند
- مرحله بازسازی روان شناختی والدین در سوگواری را بیان نماید
- مرحله تطابق با از دست دادن حاد را بنویسد
- مرحل انتقال روحی و معنوی مرگ را شرح دهد
- فاکتورهای مؤثر در غم و غصه و مرگ را بیان نماید
- سه نوع بزرگ Loss در اثر مرگ کودک در والدین بر اساس مطالعه Edelstein را شرح دهد
- تئوری تکاملی مرگ و مفهوم مرگ در کودکان بر اساس این تئوری بیان نماید
- چگونگی صحبت با کودکان در رابطه با مرگ عزیزان را بنویسد
- پرسه grief بر اساس تئوری مرحله ای مرگ را بیان نماید

۱۳-هدف کلی:آشنا شدن با مفاهیم تصویر ذهنی انسان از جسم خویش، محدوده قلمرو انسان)

فردپنداری)

❖ اهداف اختصاصی :دانشجو باید بتواند:

- مفهوم Body image را تعریف کند
- ارتباط بین self esteem , Body image را بیان کند
- چگونگی شکل گیری Body image را در نوزادان و شیرخواران بحث نماید
- عوامل مؤثر بر شکل گیری Body image را در نوزادان و شیرخواران را بیان نماید
- عوارض ناشی از اختلال در Body image را بحث کند
- اقدامات لازم جهت تقویت Body image را بحث کند
- محدوده قلمرو انسانی Territory را تعریف کند
- انواع محدوده قلمرو انسانی را بد ذکر مثال توضیح دهد
- اقدامات لازم جهت حفظ Territory را در مراقبت های پرستاری با ذکر مثال بحث کند

۱۴-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم رشد و تکامل دوران نوزادی

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- عامل اساسی رشد و تکامل کودک را از دیدگاه واتسن بهلر بنویسد
- الگوی رشد فیزیکی نوزاد را بیان نماید
- بازتاب های رفلکسی دوران نوزادی بطور طبیعی را شرح دهد
- رشد حرکتی یا Gross motor با fine motor در نوزاد را بنویسد
- تئوری رشد و تکامل نوزاد از نظر روانی- اجتماعی از دیدگاه فروید و اریکسون بیان و مقایسه نماید
- انواع کودکان از نظر ویژگیهای اخلاقی بیان نماید
- علائم خطر در مورد رشد و تکامل دوران نوزادی را شرح دهد
- رشد شناختی و زبان در دوران نوزادی را بنویسد

۱۵-هدف کلی: آشنا شدن با مفاهیم محرومیت از ادراکات حسی و دریافت بیش از حد آن

در نوزاد

❖ اهداف اختصاصی: دانشجو باید بتواند:

- واژه محرومیت حسی Sensory deprivation را تعریف نماید
- واژه تحریکات بیش از حد Sensory overloade را تعریف نماید
- مرکز ایجاد هشیاری در مغز را نام ببرد
- عوامل ایجاد کننده Sensory deprivation در بخش مراقبت ویژه نوزادان را توضیح دهد
- عوارض ناشی از Sensory deprivation را بیان کند
- عوامل ایجاد کننده Sensory deprivation را بیان نماید
- انواع Sensory overloade را نام ببرد
- عوامل ایجاد کننده Sensory overloade در بخش مراقبت ویژه نوزادان را توضیح دهد
- عوارض هر کدام از انواع Sensory overloade را نام ببرد

روش آموزش

- سخنرانی همراه با پرسش و پاسخ ، بحث گروهی و نمایش فیلم و اسلاید مطالعه انفرادی و کار گروهی دانشجویی

شرایط اجراء

❖ امکانات آموزشی بخش

- اسلاید پروژکتور ، ویدئو پروژکتور و کامپیوتر

❖ آموزش دهنده
▪ اساتید بخش اطفال

منابع اصلی درسی

۱. دهقان نیری ناهید، جلالی نیا فاطمه ، نظریه پردازی و نظریه های پرستاری تهران آخرین ویرایش
2. Taylor C. Lilis C. Fundamentals of nursing. Last Ed Lippincott Williams Wilkins
3. Verklan. Neonatal Intensive Care Curriculum, Last Edition

❖ نحوه ارزشیابی

امتحانات میان دوره ای و پایان دوره و ارائه کارت

❖ نحوه محاسبه نمره کل

۲۰٪	ارائه کارت برای هر نفر ۲ عدد
۳۵٪	امتحان میان ترم
۴۵٪	امتحان پایان ترم

❖ مقررات

- حداقل نمره قبولی ۱۴
- تعداد دفعات مجاز غیبت در کلاس ۲ جلسه

جدول زمانبندی درس نظریه ها و مفاهیم پیشرفته پرستاری نوزادان

جلسات	تاریخ	مدرس	مدرس	روش ارزشیابی	شیوه آموزش
۱	طبق برنامه اداره کل آموزش	خانم دکتر هادیان	نظریه عمومی سیستم ها، نظریه نیازهای اساسی بشر ، مادر و نیازها، (نیاز بچه دار شدن)	کامپیوتر و ویدئو پروژکتور	حضوری
۲		خانم دکتر هادیان	تصویر ذهنی انسان از جسم خویش محدوده قلمرو انسان (فردپنداری)		
۳		خانم ادراکی	روانشناختی نوزاد و خانواده - پیوستگی و وابستگی		
۴		خانم ادراکی	مراقبت تسکینی و باز توانی (نوزاد - مادر و بارداری)		
۵		خانم دکتر سلطانیان	ریتم های بیولوژیکی - خواب		
۶		خانم دکتر هادیان شیرازی	محرومیت از ادراکات حسی و دریافت بیش از حد آنان در نوزاد		
۷		خانم ادراکی	نقش پرستار در تأمین ، حفظ و ارتقاء سلامت خانواده و جامعه		
			امتحان میان ترم		
۸		استاد مدعو	نظریه پردازی در پرستاری ، تکوین الگوهای پنداشتی و معرفی الگوهای اصلی - نظریه بحران در حاملگی		
۹		خانم دکتر سلطانیان	فرزندپروری - تولد نوزاد - وظایف پدری و خانواده		
۱۰		گروه روان پرستاری	سلامت روان - واکنش های طبیعی و الگوهای سازشی، سازگاری با بچه دار شدن		
۱۱		خانم دکتر سلطانیان	رشد و تکامل نوزاد		
۱۲		خانم دکتر سلطانیان	فرآیند پرستاری و نظریه های زیرساز آن نسبت به خانواده		
۱۳		خانم ادراکی	مرگ و داغ دیدگی		
۱۴		خانم دکتر هادیان	درد و لمس - تماس چشمی و پوستی با نوزاد		